

Söderhamns kommun
barn-utbildningsnamnden@soderhamn.se

Rektorn vid Stenbergaskolan
carin.engblom@soderhamn.se

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn i Stenbergaskolan
i Söderhamns kommun

Tillsyn i Stenbergaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Söderhamns kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Stenbergaskolan besöktes av Skolinspektionen den 11 och 12 mars 2014.

Fakta om skolenheten

Stenbergaskolan är en kommunal skola i Söderhamns kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundsärskola och grundskola årskurs 1-9 samt fritidshem. Skolan har vid tillsynstillfället 237 elever varav 17 är inskrivna i förskoleklassen. Verksamheten i skolan är organiserad i ett arbetslag för F-6 samt ett arbetslag för åk 7-9. Varje arbetslag har en arbetslagsledare. Skolan leds av en rektor. Kommunens ansvarstagande för fritidshemmet beskrivs och bedöms i ett separat beslut.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

På grund av för lågt elevantal redovisas i Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för läsåret 2012/2013 inte resultatet för de nationella ämnesproven i matematik, svenska och svenska som andra språk i årskurs 3 för Stenbergaskolan.

Enligt skolans egna uppgifter nådde 56 procent av eleverna vid Stenbergaskolan kunskapskraven i svenska i årskurs 3 vårterminen 2013. Samma läsår nådde 50 procent av eleverna kunskapskraven i matematik. När det gäller de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena i årskurs 3 för vårterminen 2013, saknar skolan sammanställningar.

Årskurs 6

Enligt nationell statistik nådde nästintill 100 procent av eleverna i årskurs 6 minst provbetyg E på nationella ämnesprovet i matematik, svenska och engelska 2012/2013. Resultaten för riket uppgick till 94 procent (matematik), 94 procent (engelska) samt 95 procent (svenska).

I samhällsorienterande ämnen nådde 96 procent av elever minst provbetyget E och i naturorienterande ämnen 97 procent av eleverna minst provbetyget E. Motsvarande resultat för riket var 95 procent respektive 96 procent.

Enligt nationell statistik uppnådde nästintill samtliga elever i årskurs 6 läsåret 2012/2013 kunskapskraven i de olika ämnena de undervisades i. Enligt skolans uppgifter nådde mellan 91-100 procent av eleverna i årskurs 6 kunskapskraven i grundskolans alla ämnen vårterminen 2013.

Årskurs 9 Enligt nationell statistik nådde 87 procent av eleverna i årskurs 9 kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2012/2013. Motsvarande resultat för riket uppgick till 77 procent. Elevernas genomsnittliga meritvärde samma läsår var 220 poäng. Motsvarande resultat för riket var 213 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet har varierat under de senaste fem åren och som lägst varit 202 poäng läsåret 2009/10 och som högst 220 poäng läsåret 2012/2013.

Skillnaden mellan pojkars och flickors genomsnittliga meritvärde har varierat mellan 5 poäng läsåret 2009/2010 och upp till 34 poäng läsåret 2008/2009. Skillnaden är 18 poäng läsåret 2012/13. Enligt nationell statistik nådde 96 procent av flickorna målen i samtliga ämnen jämfört med 79 procent av pojkarna läsåret 2012/13. Motsvarande uppgifter för riket är 80 procent (flickor) och 79 procent (pojkar).

Andelen elever behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram uppgick läsåret 2012/2013 till 89 procent, att jämföra med 88 procent för riket. Andelen behöriga elever till högskoleförberedande program var 89 procent att jämföra med 87 procent för riket.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn av Stenbergaskolan visar att skolan i flera avseende når goda resultat och att elever och lärare upplever skolans som trygg. Tillsynen visar dock att skolan behöver vidta åtgärder inom ett antal områden för att verksamheten ska motsvara de krav som skollagen ställer.

Stenbergaskolan behöver utveckla ett arbetssätt kring hur kartläggningar av nyanlända elevers kunskaper ska genomföras. Skolan behöver också förbättra arbetet med planering, genomförande och anpassning av undervisningen efter de nyanlända elevernas behov och förutsättningar. De nyanlända elevernas behov av studiehundledning på modersmålet måste också tillgodoses. Tillsynen visar också att skolan behöver förbättra arbetet med att klargöra mål och krav i undervisningen för eleverna.

Tillsynen visar att skolan inte skyndsamt utreder alla elevers behov av särskilt stöd. Det betyder att skolan saknar underlag för att fatta beslut om adekvata åtgärder för att möta elevernas behov av särskilt stöd. Rektor behöver därför se till att alla elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och ge särskilt stöd till de elever som är i behov av det. Rektorn behöver också säkerställa att eleverna har tillgång till en samlad elevhälsa, som ges förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Trots att rektorn upprättat en handlingsplan för bland annat ökad måluppfyllelse identifierar Skolinspektionen brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete innebär att arbetet ska bedrivas

strukturerat med fokus på en långsiktig utveckling. Kvalitetsarbetet ska också dokumenteras. Det är rektorn som pedagogisk ledare som har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Söderhamns kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 4 juli 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Söderhamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

- Klargöra för elever och vårdnadshavare vilka mål utbildningen har.
- Se till att lärarna i undervisningen tar hänsyn till nyanlända elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering

Klargöra mål för elever

I läroplanen anges övergripande mål för utbildningen. Läroplanen innehåller även kursplaner för grundskolan. I kursplanerna preciseras de långsiktiga målen för undervisningen i respektive ämne och kunskapskrav för godtagbara kunskaper för de olika betygsstegen. Enligt läroplanen har skolan ett ansvar för att klargöra dessa mål för elever och föräldrar. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om bland annat utbildningens mål är en förutsättning för elevers rätt till inflytande och påverkan.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i skolans arbete med att klargöra målen för utbildningen och kunskapskraven både i de lägre och högre årskurserna. Vid lärarintervju ger lärare några exempel på hur de klargör mål för elever och vårdnadshavare, bland annat genom att använda olika stödmaterial. Skolinspektionen får dock en bild av att detta är alltför lärarberoende och att alla lärare inte gör det i tillräcklig omfattning. Lärare har svårt att beskriva hur de tar reda på om eleverna har förstått vad de ska lära sig.

Rektor ger exempel på att lärare klargör mål inför nya arbetsområden, men medger samtidigt att hon inte på ett systematiskt sätt följer upp hur lärarna klargör målen. I Skolinspektionens enkät för årskurs 9 framgår det att var tredje

elev tycker att påståendet "jag tycker det är svårt att veta vad jag ska klara av i skolan", stämmer ganska bra. Vid intervjun med elever i årskurserna 7-9 framgår att det är lärarberoende om mål och kunskapskrav tydliggörs i undervisningen.

Anpassning av undervisning för nyanlända elever

Skollagen betonar att hänsyn ska tas till barns och elevers olika behov. Enligt skollagen ska elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Även av läroplanen framgår att undervisningen ska utgå från elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Det framgår också att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättning och behov och att lärarna har ett utpekat ansvar för att hänsyn tas till den enskilde individens förutsättningar.

Av Skolverkets allmänna råd för utbildning av nyanlända elever (SKOLFS 2009:15) framgår att skolan bör kartlägga elevens kunskaper i olika ämnen beträffande begrepp, förståelse och förmåga till problemlösning. Vidare är det viktigt att skolan organiserar undervisningen utifrån varje nyanländ elevs behov och förutsättningar, att skolan utgår från elevens förmågor, intressen och starka sidor samt tar till vara elevens ämneskunskaper och utvecklar dem vidare.

Nyanlända elever finns företrädesvis i de tidigare årskurserna inklusive förskoleklass. Alla nyanlända elever får direkt en skolplacering i en ordinarie klass och förväntas följa ordinarie timplan med svenska som andra språk. Vid intervjun med representanter för lärare i de lägre årskurserna, framgår det att mottagningen av de nyanlända på skolan behöver förbättras på flera sätt. Kartläggning av de nyanlända elevernas kunskaper, erfarenheter och behov görs inte och det saknas även rutiner för hur kartläggningen ska gå till. Lärare beskriver vidare att de får möta elever utan svenska språkkunskaper och att dessa elever "får hänga med så gott det går". Representanter för elevhälsan uppger i intervjun att kartläggning av de nyanlända elevernas kunskaper, erfarenheter och behov inte genomförs och att det inte finns någon rutin för detta. Elevhälsorepresentanter uppger också att skolan inte har varit beredda på att ta emot det stora antalet nyanlända elever.

Rektorn uttrycker att hon är medveten om att mottagandet av nyanlända elever är ett utvecklingsområde. Rektorn uppger också att skolan saknar rutiner, riktlinjer och verktyg för att kartlägga nyanlända elevers kunskaper, så att undervisningen bättre kan anpassas till den enskilde eleven.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister i skolans arbete när det gäller undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller där-

med inte författningarnas krav och Söderhamns kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 §, 4 kap. 14 § skollagen, Lgr 11 1, Läroplan för grundskolan 2011, Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer Kunskaper, riktlinjer 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Söderhamns kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Upprätta en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven i skollagen.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. I Skolverkets allmänna råd för arbete mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet med planen mot kränkande behandling bör bedrivas så att planen återspeglar förhållandena i varje enskild verksamhet.

Den plan som Skolinspektionen tagit del av gäller för perioden 20 mars 2012 till och med 1 oktober 2013. Det saknas således en aktuell plan som beskriver vilka konkreta åtgärder utifrån en aktuell kartläggning som skolan avser att påbörja och genomföra under 2013/2014 samt en redogörelse över föregående års åtgärder. Av planen framgår inte heller de specifika förutsättningar som gäller för respektive verksamhet – skola, förskoleklass och fritidshem.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister vad gäller skolans plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Söderhamns kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Söderhamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till de elever som har behov av det.
- Se till att rektorn fattar beslut om enskild undervisning och anpassad studiegång enligt skollagens krav.
- Se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.

Motivering*Studiehandledning på modersmålet*

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

Enligt rektorns finns det elever på skolan som har ett annat modersmål än svenska. Vid intervjun med rektorn framkommer det att de flesta av dessa elever är nyanlända och flera har behov av studiehandledning på sitt modersmål, men erbjuds inte sådant stöd. Lärare för de lägre årskurserna bekräftar denna bild. Anledningen till bristen på studiehandledning är, enligt rektorn, att skolan inte hunnit samordna och organisera studiehandledning på modersmålet. Det finns också svårigheter att finna studiehandledare med kunskaper i respektive språk.

Rektors beslut om enskild undervisning samt beslut om anpassad studiegång

Enligt skollagen får, om det finns särskilda skäl, ett beslut om åtgärdsprogram innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i särskild undervisningsgrupp. Om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång) även göras. Enligt skollagen ansvarar rektorn för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Trots att det finns en elev som har enskild undervisning och anpassad studiegång visar tillsynen att rektorn inte fattat beslut om detta. Skolinspektionen vill i sammanhanget påpeka att ett beslut om anpassad studiegång och ett beslut om enskild undervisning är ett ingripande beslut och måste föregås av noggranna överväganden eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning.

Särskilt stöd

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

Lärare både i de lägre och högre årskurserna samt representanter för elevhälsan uppger att det finns elever där lärarna inte utrett behoven av särskilt stöd trots att eleverna befaras att inte nå kunskapskraven. Rektor beskriver att de nyanlända elevernas behov av särskilt stöd inte är utrett i tillräcklig omfattning och att det till exempel gäller deras behov av studiehandledning på modersmålet och eventuellt behov av anpassad studiegång. Elevhälsan beskriver vidare att det är oklart om de nyanlända elevernas behov av särskilt stöd tillgodoses. Dessutom framkommer det i intervju med representanter för elevhälsan att om det behövs mer utförliga utredningar kan väntetiden för en psykologutredning vara upp till 12 månader. Rektor är medveten om sitt ansvar för att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt ska utredas, men bekräftar att väntetiden för en utredning där en psykolog deltar kan vara mycket lång.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister i skolans arbete när det särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Söderhamns kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8, 9, 11-12 §§, 5 kap. 4 § skolförordningen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Söderhamns kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det vid skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentationen som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

I intervjun med rektorn framkommer att skolan följer kommunens gemensamma årshjul som beskriver när olika resultat ska rapporteras in, olika enkäter genomföras och när ett pedagogiskt bokslut med analys ska lämnas in. Ett sådant bokslut finns inte dokumenterat. Rektorn uppger att även om skolan regelbundet lämnar prognoser och resultat för elevernas måluppfyllelse till förvaltningen, och nyligen har upprättat en handlingsplan för ökad måluppfyllelse. Så genomförs inte en analys av resultaten med tydlig koppling till de insatser som är dokumenterade i handlingsplanen. Rektor och lärare förklarar detta med att skolan inte har hunnit med det, då handlingsplanen upprättades under hösten.

I intervjuer ger elevhälsans representanter en bild av att skolans rutiner och strukturer när det gäller det systematiska kvalitetsarbetet har förbättrats under höstterminen, men att det behöver sätta sig i skolorganisationen. Lärare för de lägre årskurserna beskriver att de behöver arbeta tillsammans i större omfattning för att identifiera utvecklingsområden och sedan analysera hur området kan förbättras. Lärare i de högre årskurserna redogör för systematiken har förbättrats i hur rektorn har presenterat kunskapsresultaten, men en gemensam analys behöver genomföras. Rektorn beskriver att hon behöver utveckla och systematisera sitt arbete med utvecklingsfrågor till exempel genom att regelbundet delta på lärarnas arbetslagsmöten.

Skolinspektionen gör bedömningen att bristerna i skolans kvalitetsarbete främst består i att tillgängliga resultat och underlag inte analyseras på skolövergripande nivå samt att dokumentationen av det samlade kvalitetsarbetet saknas när det gäller analys av resultat och därtill kopplade åtgärder. Utan att gemensamt ha identifierat utvecklingsområden och analyserat troliga orsaker till elevernas kunskapsresultat finns det risk att de åtgärder som skolan vidtar inte kommer att få avsedd effekt. Det är också angeläget att skolan i sitt systematiska kvalitetsarbete utvärderar och säkerställer att de stödinsatser som görs också leder till avsedda resultat.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Söderhamns kommun föreläggs att åtgärda bristen

Författning

4 kap. 4 och 6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Söderhamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

- Se till att eleverna har tillgång till en samlad elevhälsa som även omfattar psykologiska insatser.
- Se till att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Det innebär att elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För de medicinska insatserna ska det finnas tillgång till skolläkare och skol-sköterska. Dessutom ska eleverna ha tillgång till psykolog och kurator, och det ska finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/19:165) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.

Stenbergaskolan har ett elevhälsoteam som består av två specialpedagoger, skolsköterska och kurator. Specialpedagogerna genomför handledningsinsatser mot enskilda lärare och stödjer även lärare i användandet av pedagogiska hjälpmedel. Representanter för elevhälsan uppger att skolsköterskan och kuratorn framförallt genomför punktinsatser. När det gäller tillgången till skolpsykolog så uppger representanter för elevhälsan att det finns en skolpsykolog för Söderhamns kommun och att tjänsten omfattar 40 procent. Konsekvensen för skolans elevhälsoteam blir att tillgången till psykologisk kompetens blir mycket begränsad. Elevhälsorepresentanter uppger att en psykolog saknas i det löpande arbetet, som en "samtalspartner med ett annat perspektiv".

Vidare framkommer vid intervjun med elevhälsan att den största delen av tiden går åt till stödinsatser på individuell nivå och att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet blir eftersatt. Rektorn beskriver elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete som ett utvecklingsområde.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att det kontinuerliga och strukturerade samarbete som ska ske mellan olika kompetenser inom skolans elevhälsa, inte kan genomföras. Elevhälsans arbete inriktas därför snarare på att reagera på redan uppkomna problem för eleverna än att kunna förebygga dessa. Skolinspektionen bedömer att det är angeläget att elevhälsan omfattar samtliga kompetenser och att dessa ges förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att på så sätt undanröja eventuella hinder för eleverna att nå målen för utbildningen.

Skolinspektionen konstaterar att det finns brister i skolans arbete när det gäller tillgång till en samlad elevhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Söderhamns kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Söderhamns kommun en anmärkning.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist med bedömning och betygssättning.

- Betygskatalogen är inte daterad och signerad.

Motivering

Enligt skolförordningen ska beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs. Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska den som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Vidare ska betygskatalogen innehålla namn och titel på den som har beslutat om betyg, samt namn på huvudman och skolform.

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskatalog. Det saknas signaturer för vissa lärare som beslutat om betyg. Det saknas även datum för när vissa betyg är satta.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister i skolans betygskatalog. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Mot bakgrund av att bristen är att anse som mindre allvarlig stannar Skolinspektionen vid en anmärkning.

Författning

6 kap. 10 § skolförordningen

På Skolinspektionens vägnar

Mathias Ljungström
Beslutsfattare

Mårten Petersson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.